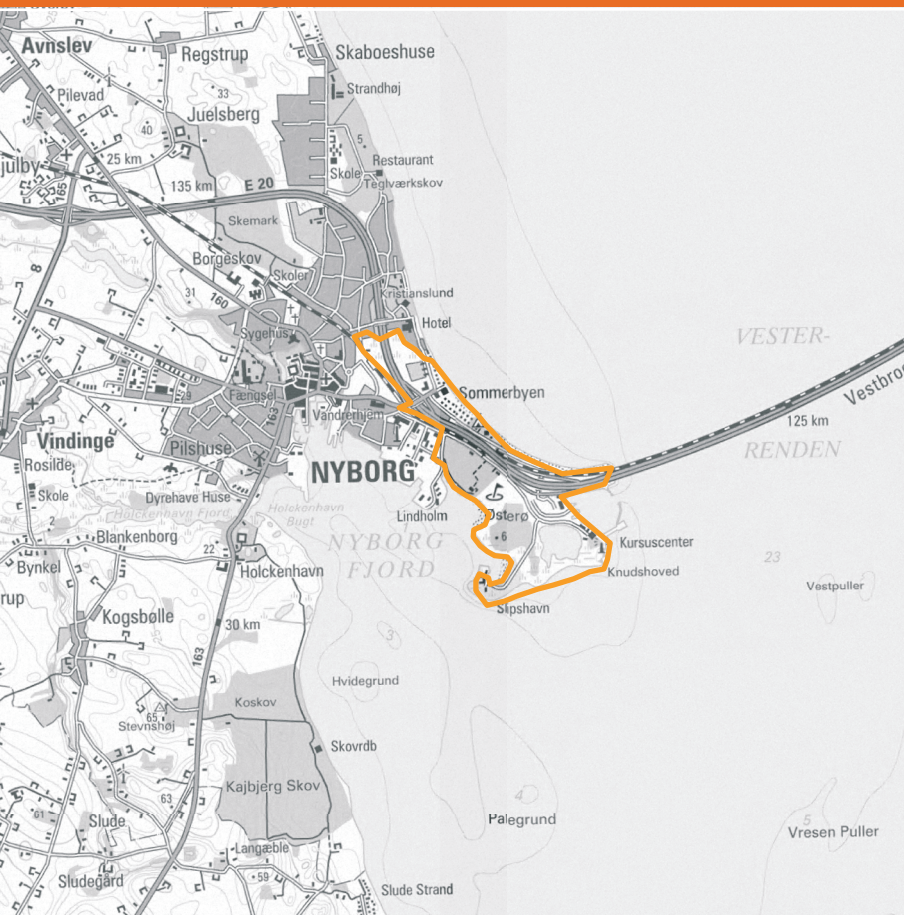

Østerø Marine Forland

Landskabskarakterbeskrivelse
og -vurdering
område nr. 24

Nøglekarakterer

Fladt marint forland med strandenge og skove. Spredt bebyggelse i form af huse og fritidshuse. Udsigt ud over Nyborg Fjord og Storebælt.

Naturgrundlag/Landskabstype

Marint forland. Bogstavkode: Mca (Marint forland, marint sand og ler, flade) Skov.

Geografisk lokalisering og afgrænsning

Knudshoved halvøen 'Østerø' dækker et areal på knap 500 ha og er beliggende umiddelbart øst for Nyborg mel-

lem Nyborg Fjords nordside og Vester Renden. Mod vest afgrænses området af Nyborg by.

Geomorfologi

Landskabet er præget af postglacaltiden og består af marint forland, som har forbundet de tidligere øer og gjort halvøen landfest. Karakterområdet er hævet havbund. Det meste af kysten består af stenede strandvolde og i den sydlige del af området findes en ca. 20 ha stor strandsø. Knudshoved betragtes som et vinkelforlandssystem, opstået som et resultat af odder der gror sammen fra to sider. Naturhavnen Slipshavn ligger i læ bag en krummodde. Spidsen af halvøen med klintpartiet under Knudshoved Fyr, fremtræder som kystlandskab med et

profil af istidens aflejringer. Kystsystemets dynamiske kræfter med erosion og aflejringer er stadig aktive, trods den nærliggende broforbindelse.

Jordtype

Det marine forland domineres af saltvandsmateriale i form af saltvandssand, saltvandsgrus og saltvandsgytje. Moræner fra de tidligere øer, findes over knap 100 ha hævede arealer. Enkelte ferskvandsdannelser forekommer ligeledes.

Terræn

Terrænet er fladt, lige over havet og hæver sig op til ca. 6 m.o.h.

Kompleksitet

Der er ingen markant variation mht. jordtyper og terræn

Hydrologi

Halvøen er præget af havets dynamik og den ca. 20 ha store strandsø.

Arealanvendelse

Bevoksningsstruktur

Området er stort set uden hegn og diger. Bevoksningen i området domineres især af to skovområder; Slipshavn Skov og skovområdet mod nord. Arealet af hver af de to dominerende skove er omkring 35 ha og består af stort set lige del løv og nål. Særligt egetræer og fyrretræer er fremtrædende. Desuden findes mindre spredte småbevoksninger og krat, og småplantninger omkring områdets få huse og gårde.

Dyrkningsform

Området er udyrket.

Bebyggelsesmønster

Bebyggelsesmønsteret i området er karakteriseret ved enkelte spredtliggende fritidshuse (campingplads, feriekoloni), en enkelt tidligere gård, der i dag fungerer som kursuscenter, foruden bebyggelsen i tilknytning til Slipshavn.

Tekniske anlæg

Området gennemskæres af motorvej E20 og jernbanen, der munder ud i Storebæltsbroen i den østlige del af karakterområdet. Langs områdets østlige kyststrækning ses moler og havneområder samt kystsikringer. Havneområdet Lindholm, parcelhusområder og industriområder i udkannten af Nyborg grænser umiddelbart op til karakterområdet.

Kulturhistoriske mønstre og anlæg

Hævet på en lille bakke, står Knudshoved Fyrtårn og markerer områdets (og Fyns) østligste punkt.

Landskabskarakteren

Landskabskarakteren er især betinget af det flade marine forland med tilknyttede strandengsarealer og skovområder. Samspejlet mellem naturgrundlaget i form af det dynamiske kystmiljø og de åbne strandengsarealer, tilgroningsforlandet og den bagvedliggende strandsø er tydeligt.

Karakterområdet går fra mindre lukkede landskabsrum i den nordlige del, til mere åbne arealer i den sydlige. Det marine forland, der udgør områdets sydlige del, opleves særligt åbent med mellem- til stor-skala landskabsrum afgrænset af skove, og herfra er der vid udsigt ud over Nyborg Fjord og Storebælt. Kystområdet rummer en oplevelsesmæssig værdi i form af udsigten ud over engarealer, strandsø og vandet.

Det marine forland, Slipshavn Skov og engarealernes oprindelse går tilbage til tiden inden udskiftningen. I det resterende landskab er tidsdybden 0-50 år.

Tilstanden af såvel landskabskarakteren som de visuelle oplevelsesmuligheder er generelt god men er visuelt forstyrret af tekniske anlæg.

Landskabskarakterens oprindelse

Landskabskarakteren i den sydlige del af området har primært sin kulturhistoriske oprindelse i tiden før udskiftningen. De fugtige strandengsarealer og Slipshavn Skov kan spores tilbage til før 1860. De kystnære arealer, og strandengene i særdeleshed, er dog præget af oversvømmelser og det dynamiske kystmiljø ændrer gradvist kystlinien. I den nordlige del af karakterområdet har by- og industriudvikling samt motorvejen udvisket de oprindelige kulturhistoriske strukturer. Bl.a. er dele af de oprindelige engarealer blevet tilplantet med skov eller selv sprunget i krat. Tidsdybden i det nordlige delområde er 0-50 år. Således rummer området store oprindelsesmæssige variationer.

Rumlige og visuelle forhold

Områdets karaktergivende elementer i form af det flade marine forland med tilhørende strandenge og skovområder er af middel skala. De åbne kystnære arealer afgrænset af skove, giver området dets overordnede struktur præget af flader. På trods af områdets dynamiske karakter, fremtræder den sydlige del af karakterområdet med høj grad af oprindelse. Det åbne marine forland med tilhørende strandengsarealer og omkringliggende skove afspejler en flere hundrede år gammel naturtype i stadig udvikling,

om end udviklingen i nogen grad er påvirket af tekniske anlæg og udfyldning i forbindelse med tekniske anlæg. Den funktionsmæssige sammenhæng mellem natur- og kulturgrundlag er delvist forandret, idet områdets huse og gårde i dag fungerer som bl.a. kursuscenter, campingplads og feriekoloni og udlejning. Området benyttes til rekreative formål med bl.a. golfbane og vandrestier.

På trods af områdets bynære placering, rummer det marine forland visuelle oplevelsesmæssige værdier, med vide udsigter over vandet. En vandretur langs de åbne strandenge, den ca. 20 ha store strandsø, Knudshoved Fyrtårn og skovområderne, understreger områdets rekreative værdier.

I den resterende del af karakterområdet er landskabskarakteren påvirket af tekniske anlæg. Motorvejen, jernbanen samt diffus by- og industriudvikling påvirker landskabskarakteren og helhedsindtrykket i dette delområde er forstyrret.

Landskabskarakterens nøglefunktioner og udviklingstendenser

Nøglefunktioner til opretholdelse/styrkelse/genopretning af landskabskarakteren

Intaktheden i den nordlige del af området er lav og står derved i kontrast til den sydlige del af området. Stadig flere tidligere engarealer springer i krat og skov og især industriområder breder sig ud området og slører grænsen mellem by og land. På nær den sydlige del, fremtræder karakterområdet generelt heterogent og forstyrret.

På nær området omkring fyrtårnet, Slipshavn Skov og de sydlige strandengsarealer, er området præget af tekniske elementer, såvel synlige som støjende. Karakteren er stedvist forstyrret.

Til opretholdelse af landskabskarakteren er det vigtigt at bevare de oprindelige strandenge gennem at bibeholde områdets frie dynamik med bølgepåvirkning mod syd og vest. For at bevare det vide udsyn og de rekreative værdier, der endnu findes i den sydlige del af karakterområdet, bør etablering af tekniske anlæg samt yderligere krat og småbevoksning undgås. Ligeledes er det essentielt at bevare de skærmende skovområder der giver kystmiljøet mod syd sin relativt upåvirkede karakter, såvel visuelt som støjmæssigt. Disse skovområder der visuelt afskærmer det marine forland fra den diffuse by- og industriudvikling udgør i sig selv en væsentlig funktion for områdets rekreative og visuelle værdier.

Planmæssige og retlige forhold

I henhold til Regionplan 2005 er følgende forhold, som har indflydelse på landskabskarakteren, fundet.

Kystbeskyttelseslinie

I en 300 m bred zone langs hele kyststrækningen.

Beskyttede naturtyper.

Strandengene og strandsøen er beskyttede.

Landskabskvalitetsvurdering

Landskabskarakteren

Fladt marint forland med tilknyttede strandenge og skovområder. Udsigter over vandet og det flade kystmiljø. Bebyggelsen udgøres af enkelte huse og gårde. I den sydlige del af karakterområdet har landskabskarakteren sin kulturhistoriske oprindelse før udskiftningen, i modsætning til den nordlige bynære del, hvor tidsdybden er 0-50 år.

Vurdering af karakterstyrke

Karakteristisk

Marint forland med strandenge og skove

De elementer der betinger landskabskarakteren fremstår tydeligt og med en høj grad af oprindelse. Relationen mellem naturgrundlaget og arealanvendelse med oversvømmede strandenge er synlig. Området er dog lokalt præget af tekniske anlæg og dele af den ellers så dynamiske kyststrækning er opdæmmede og udvidet med tekniske anlæg i form af havne, motorvej og jernbane. Landskabskarakteren vurderes som Karakteristisk.

Karaktersvagt

Den øvrige (nordlige del) af området

I den nordlige del af karakterområdet, nord for Slipshavn Skov, fremtræder landskabskarakteren svagere end i den øvrige del af området. Den kulturhistoriske oprindelse med engarealer og kystmiljø er udvisket og området er præget af tilgroning og byudvikling. Landskabsrummene er mere lukkede og af mindre skala. På baggrund af ovennævnte forhold vurderes delområdet som Karaktersvagt.

Vurdering af særlige visuelle oplevelsesmuligheder

Områder med visuelle oplevelsesmuligheder

Østerø's sydlige kyststrækningen.

Det flade marine forland med enkelte småbakker og Knudshoved Fyrtårn giver visuelle oplevelsesmuligheder i form af udsigten ud over vandet, og det fugtige strandengsopland afgrænset af markante skovbryn. Det dynamiske kystmiljø med fugleliv fornemmes tydeligt og området ligger delvist afskærmet fra Nyborg og motorvejen, der ellers dominerer området.

Vurdering af tilstand

Intaktheden af landskabskarakteren

Det marine forland mod syd

Grundlæggende afspejler de elementer der betinger karakteren stadig det marine forland, som det så ud før 1860, hvilket indikerer god intakthed. Ved Slipshavn og i området mod øst er visse landskabselementer dog indskrænket til fordel for tekniske anlæg med tilhørende kystsikring. Naturgrundlaget betinger stadig arealanvendelsen og bebyggelsen fremstår velholdt om end funktionen af flere bygninger er forandret til rekreative formål. Landskabselementerne skov, engarealer, strandsøen og bebyggelsen fremstår generelt i god tilstand. De kystnære arealer er generelt i fri succession, skovene plejede og bebyggelsen overvejende velholdt. Enkelte områder, særligt langs veje og jernbane, er stedvist sprunget i krat, og stedvist bærer området ligeledes præg af forskellige former for industri og byggeri. Udsikningshavn og efterladenskaber fra byggeriet af Storebæltsbroen påvirker karakterens tilstand.

Den vedligeholdsmæssige tilstand af det sydlige delområdes nøglekarakteristika er generelt god. Bortset fra infrastrukturen, der stedvist påvirker karakteren, fremstår kystmiljøet stadig rimelig uberørt af de dynamiske forhold der betinger naturtypen. Skovområderne er velplejede. Områdets oplevelsesmuligheder i form af udsigter, strandsø og strandengsarealer fremstår i god stand. De overvejende fyrre- og egeskove fremtræder i god behold og den samlede intakthed vurderes som middel.

Nord for Slipshavn Skov

I karakterområdet nordlige del har by- og industriudvikling udvisket den kulturhistoriske oprindelse. Engarealerne er erstattet med skov, krat og vejanlæg og tilstanden vurderes her som dårlig.

Sårbarhedsvurdering

Sårbarheden af landskabskarakteren er generelt høj pga. skalaen i området samt områdets lokale variationer. De karaktergivende landskabselementer, i form af de udyrkede, kystnære arealer med særlige visuelle oplevelsesmuligheder er særligt sårbare overfor yderligere byudvikling samt tekniske anlæg. Den afskærmende virkning skovområderne har, er af afgørende betydning for at det marine forland kan bevare sin oplevelsesmæssige, rekreative værdi og give fornemmelse af lokal afgrænsethed. Udsigten over Nyborg Fjord og Storebælt og dermed de visuelle oplevelsesmuligheder i området, er sårbare overfor etablering af markante landskabselementer som f.eks. beplantning langs kysten, bebyggelse eller større tekniske anlæg.

Etablering af skov og hegnstrukturer langs byranden og industriområderne vurderes som gavnligt for at bevare karakteren af de marine forland og afskærme yderligere.

De visuelle oplevelsesmuligheder, som knytter sig til kyststrækningen ud mod Storebælt, er sårbare overfor yderligere etablering af sommerhusområder langs kysten, da netop vekselvirkningen mellem bebyggede, skovbevoksede og åbne strækninger er af betydning for landskabsoplevelsen. Den begrænsede tilgængeligheden til det marine forland i form af manglende parkering og veje gør, at muligheden for at opleve landskabskarakteren i nogen grad begrænses i forhold til områdets rekreative potentiale.

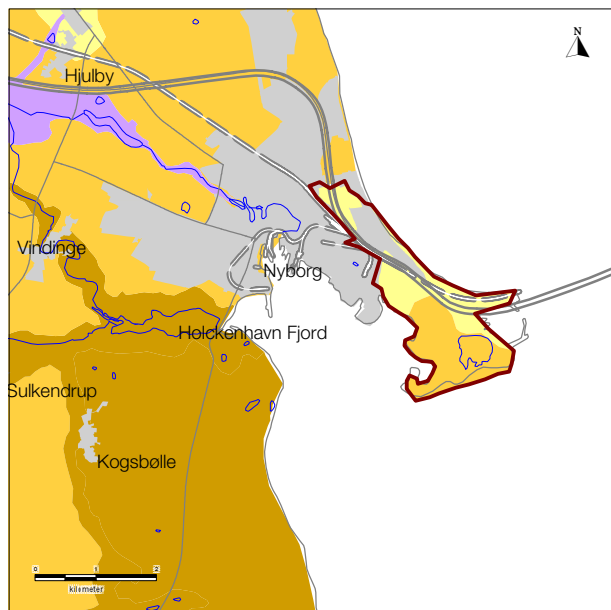
Kapacitetsvurdering

På baggrund af sårbarhedsvurderingen er områdets kapacitet i forhold til relevante planlægningstemaer i Regionplan 2005 vurderet.

Ingen af de planlagte tiltag som fremgår af Regionplan 2005 vil påvirke landskabskarakteren nævneværdigt.

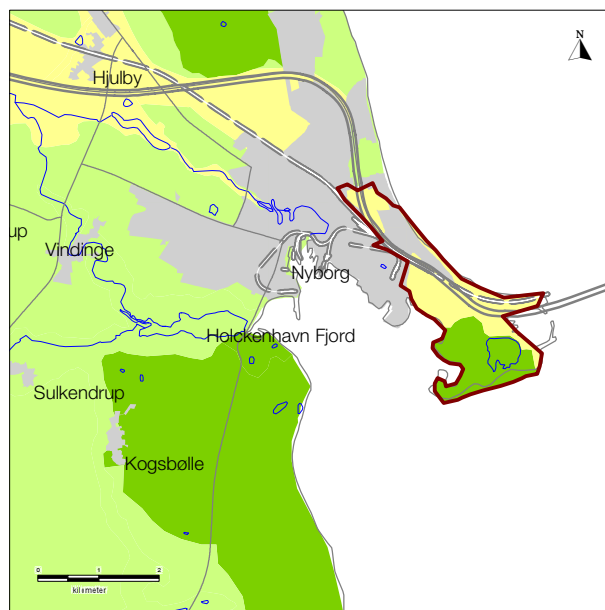
Registreringspunkt:
UTM 32U X : 617549 Y : 6128657
Besigtelsesdato: 16.07.2005
Niveau: Regionalt - Fyn
Besigtelsesteam: MNS, SGJ

Vurdering af karakter

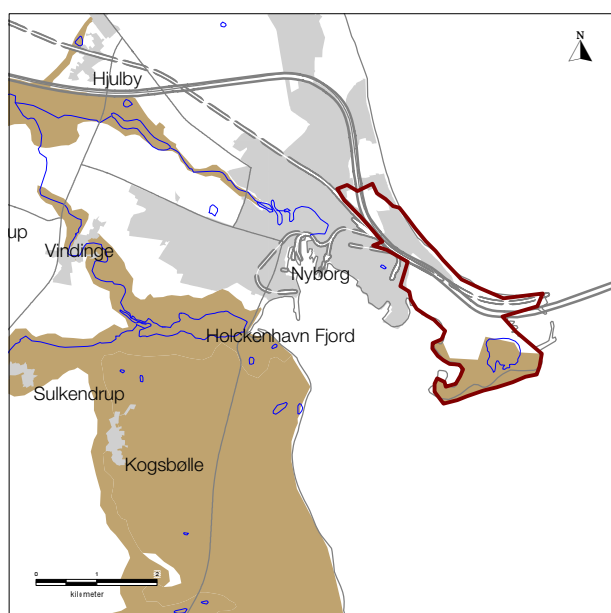
- Særligt karakteristisk
- Karakteristisk
- Karakttersvagt
- Kontrasterende
- Byflade

Vurdering af tilstand

- God tilstand
- Middel tilstand
- Dårlig tilstand
- Byflade

Vurdering af sårbarhed

- Sårbart område
- Byflade

Forekomsten og styrken af visuelle oplevelsesmuligheder

- Særlige visuelle oplevelser
- Visuelle oplevelser
- Byflade